

DAVID VAN PETEGHEM

Het sociaaleconomisch programma van de lijst Dedecker: een rechts-liberale doos van Pandora

“Wij zijn een partij van het gezond verstand. Ons programma heeft één groot luik: het sociaaleconomische. Dat beroert 80 % van de bevolking. Het gaat om de mensen hun boterham, hun inkomen, hun pensioen. Daarin zijn we redelijk revolutionair.”¹ In tijden van wereldwijde systeemcrisis klinkt een uitspraak als deze veelbelovend.

De uitspraak is afkomstig van het enfant terrible van de Vlaamse politiek, Jean-Marie Dedecker. Ooit nog als voormalig sportster een linkse rakker.

Dat hij op heel wat electoraal succes kan rekenen staat zowat vast. Mensen stemmen voor Dedecker, niet omwille van zijn programma want dat kennen ze doorgaans niet. Ze stemmen voor Dedecker omdat hij de vuile was van de traditionele partijen buiten hangt, om zijn mediagenieke optredens, en om zijn Calimerohouding² tegenover de traditionele partijen die hem hebben uitgespuwd (VLD, CD&V/NVA). Ondertussen telt Dedeckers partij van overlopers ongeveer 5000 leden. Ze zijn in alle Vlaamse provincies aanwezig en hebben een jongerenafdeling, Jong Gezond Verstand. Daarnaast is er Cassandra, de ideologische denktank van Lijst Dedecker (LDD). Cassandra wordt geleid door de ultraliberale extreemrechtse Boudewijn Bouckaert en telt een 250tal leden. Net nu het Vlaams Belang het plafond van haar succes allicht heeft bereikt, staat er een nieuwe, rechtse partij gulzig haar opwachting te maken om het neoliberalisme te radicaliseren en bovenal de fascisering van het Vlaamse landschap verder te zetten. Aangezien LDD zijn sociaaleconomische standpunten als belangrijkste pijler van zijn verkiezingsprogramma beschouwt, volgt hier een kritische uiteenzetting van dat sociaaleconomisch programma.

De neoliberale ideologie van de zelfredzaamheid

Eén van de veelgebruikte termen van Dedecker is “zelfredzaamheid”. De overheid en de burger moeten volgens Dedecker zelfredzaam worden.³ Alleen op die manier kan een “gemeenschap van burgers een maatschappij zelfredzaam in elkaar boksen”.⁴ Volgens Van Dale betekent zelfredzaamheid: vermogen om het leven in te richten zonder dat hulp van anderen nodig is. Het gaat hier dus om een paradoxale kracht. Als iedereen aan zichzelf denkt, voor zichzelf opkomt, ontstaat er een samen-leving, een maatschappij tout court. Het best mogelijke economische systeem dat deze paradoxale kracht kan ondersteunen is het kapitalisme. Volgens Dedecker is het kapitalisme immers een “efficiënt systeem”.⁵ Net zoals alle neoliberalen gelooft Dedecker dat de vrije marktwerking zorgt voor concurrentie, voor lagere prijzen en voor een hogere kwaliteit van producten en diensten. De rest moet worden overgelaten aan de transcendente voorzienigheid van de onzichtbare hand.

Dedecker gaat zelfs nog een stap verder. De overheid moet stoppen met het individu en de bedrijven te betuttelen en hen te overladen met allerhande zinloze regels en wetten. Men zegt wel eens dat Dedecker op ethisch vlak libertijns is, maar vergis je daar niet in. Dedecker is bovendien een libertarische kapitalist, op zijn Amerikaans. Volgens het libertarisme is eigendom een onvervreemdbaar recht. Vrijheid staat boven gelijkheid. De overheid moet teruggebracht worden tot een nachtwakersstaat.

Dedecker beweert dan wel te geloven in het heil van het kapitalisme, in zijn visie komt het echter nooit goed tot uitdrukking. Als een rasechte populist slaagt en zalft Dedecker zoals het hem uitkomt.

We zijn allemaal volkskapitalisten geworden. Het kapitalisme kent geen crisissen.⁶ Tegelijkertijd moet de overheid optreden tegen de uitwassen van het kapitalisme.

Hij bekritiseert de macht van de patroonorganisaties en verdedigt de kmo's tegen de transnationale ondernemingen. Tegelijkertijd moeten de kmo's leren van de transnationale ondernemingen en huldigt hij de "macht, het geld, de expertise en de middelen van transnationale ondernemingen die de landgrenzen slopen".⁷

Dan weer beweert hij het resoluut op te nemen voor de werkende klasse. Hij begrijpt de moeilijke, haast uitzichtloze situatie van werklozen en armen. De andere keer zijn het luie profiteurs die teren op de sociale zekerheid.

Dedecker is een man van paradoxen, wervelende metaforen en heel veel tegenstrijdigheden. Voor een populist is de vorm steeds belangrijker dan de inhoud. Als de anti-establishmenthouding maar overkomt bij het stempubliek.

De medestanders van Dedecker zijn wel ondubbelzinnig in hun neoliberal geloof. Boudewijn Bouckaert zegt dat de crisis alleen kan opgelost worden met meer kapitalisme, mits minder overheidsinterventie.⁸ De ondervoorzitter van LDD en voormalig ceo van Lidl, Ivan Sabbe, verzet zich niet tegen de uitwassen van het kapitalisme, zoals de gouden parachutes die het Fortistrio tijdens het rampjaar 2008 mochten ontvangen. Als de lonen en opstappremies van ceo's en directieleden moeten verlaagd worden, dan zullen banken immers betere investeringsklimaten opzoeken.⁹ LDD'er Rob van de Velde vindt dat ministers moeten vervangen worden door "gedreven en competente managers".¹⁰

Het sociaaleconomisch programma van LDD steekt rommelig in elkaar. Qua radicaliteit kan men verschillen ontwaren tussen Dedeckers holle retoriek, het LDD-verkiezingsprogramma en het Cassandra-plan. De vraag is alleen hoe radicaal LDD wil gaan. Hoe het ook zij, het sociaaleconomische luik heeft niets rebels. Het ligt volledig in de lijn van de Lissabon-strategie van de Europese Unie: in de naam van meer welvaart en welzijn moet de economie concurrentiëler worden. Alles draait rond competitiviteit.

Een rigide arbeidsmarkt staat deze neoliberale doelstelling echter in de weg. Verschillende maatregelen kunnen de arbeidsmarkt versoepelen. In plaats van jobzekerheid zullen de mensen gewend moeten raken aan tijdelijke werkzekerheid, flexibiliteit en nog langer werken. De sociale bijdragen van werkgevers moeten drastisch verlaagd worden zodat ze meer kunnen investeren en meer mensen aannemen. Om de koopkracht te verhogen en de werkloosheidsval te bestrijden moeten ook de sociale bijdragen van de werknemer drastisch worden verlaagd. Op gebied van pensioen, gezondheid en werkloosheid zullen mensen zelfredzaam moeten worden. Ze moeten aangemoedigd worden om privéverzekeringen te nemen. De jacht op de werklozen moet geradicaliseerd worden en iedereen zal op zijn minst 40 jaar moeten werken. Jongeren die schoolmoe zijn, moeten hun zin krijgen en mogen vanaf hun 16 jaar op leercontract gaan werken. Pas afgestudeerden kunnen er maar best voor zorgen dat ze snel werk vinden, want LDD wil ook de wachttuitkeringen afschaffen. De sociale macht van de vakbonden moet de kop ingedrukt worden. Om de arbeid zelf verder te flexibiliseren en de werkgelegenheid te vergroten moet het Lego-model, een Deense variant van flexicurity, ingevoerd worden.

Het drukken van de werkgeversbijdragen

Volgens de typisch liberale logica staat de loonkostenhandicap het concurrentievermogen van bedrijven en tewerkstelling in de weg. De bedrijven dragen veel te veel af. Als de werkgeversbijdragen omlaag kunnen gehaald worden, krijgen bedrijven meer investeringsruimte. LDD laat zich hierbij inspireren door een onderzoek van het consultancybureau Mc Kinsey. Dat

onderzoek zegt dat een daling van de werkgeversbijdragen met 44 % tot 400.000 banen kan opleveren. Welke banen LDD wil creëren blijft echter onduidelijk.

De werkgever betaalt volgens het huidige systeem 34 % procent op het brutoloon van zijn werknemer. Daarbovenop betaalt de werkgever nog extra bijdragen voor loonmatiging, kinderbijslag, risicogroepen, een bijdrage afhankelijk van de omvang van het bedrijf en een bijdrage voor het fonds van bedrijfssluitingen. LDD wil die werkgeversbijdrage naar beneden halen tot 22 % van het brutoloon van een werknemer. Dankzij die loonkostenverlaging moet de werkgever niet meer bijdragen voor geneeskundige verzorging, pensioen, kinderbijslag, arbeidsongevallen en werkloosheid. Hij moet wel bijdragen voor investeringen, loonmatiging, vergrijzing en solidariteit. De vraag blijft echter of LDD niet een radicalere kostenverlaging ambieert. Als het belasten van arbeid in wezen pervers is, kan men verwachten dat LDD een verdere afbouw van de “lasten op arbeid” op het oog heeft. Dat ze allicht radicaler willen gaan, bewijst het Cassandra-plan waar het LDD sociaaleconomisch programma – haast woord per woord – op is gebaseerd.¹¹

De Cassandra-boys willen de werkgeversbijdragen uitsluitend afhankelijk maken van de verantwoordelijkheid die het bedrijf opneemt bij het behalen van de Lissabon-doelstellingen. Gezien de huidige economische omstandigheden (2008) berekenen ze dat de werkgeversbijdrage gemiddeld zal uitdraaien op 3,15 % van het bruto inkomen van loontrekkende. Daarbovenop moeten bedrijven een economische bijdrage aan de overheid betalen van ongeveer 17,5 % van het bruto inkomen van de werknemer. Met deze economische bijdrage moet het bedrijf het socio-economisch beleid van de overheid bekostigen. Volgens hun berekeningen kan dit voor de overheid 13 miljard euro opleveren. Dit geld moet de overheid niet investeren in de sociale zekerheid, maar gebruiken om een vruchtbaar socio-economisch beleid te voeren. Met dit vrijgekomen geld kan er geïnvesteerd worden in technologische vernieuwing en wetenschappelijk onderzoek. Het spreekt voor zich dat dit geld terug zal vloeien naar bedrijven. LDD verzet zich weliswaar tegen het subsidiëren van bedrijven, maar van een verkapte subsidiëring blijkt ze niet vies te zijn.

Het drukken van de werknemersbijdragen

Volgens LDD betaalt de werkende ook teveel sociale bijdrage. Een werknemer geeft 13,07 % van zijn brutoloon aan de sociale zekerheid. De werkende betaalt een bijdrage voor werkloosheid, geneeskundige verzorging, invaliditeit, en pensioen. De werkgever staat daar ook een percentage voor af en betaalt daarbovenop nog een percentage voor kinderbijslag, arbeidsongevallen en beroepsziekten. LDD wil ook dit percentage aan sociale bijdragen drukken zodat de werknemer zijn koopkracht ziet stijgen. Bovendien is een verlaging van de sociale bijdragen volgens hen ook een middel om de werkloosheidsval te dichten. LDD blijft echter onduidelijk over hoeveel minder sociale bijdragen de werknemer moet afstaan. Tijdens een meeting in dancing Carré had Dedecker het over 5 %. In het huidige verkiezingsprogramma staat er niets concreet over vermeld. Cassandra heeft wel een voorstel. Als het aan Cassandra ligt, zal de werknemer in de toekomst zich slechts moeten verzekeren tegen arbeidsgerelateerde risico's. Daaronder valt te verstaan: arbeidsongevallen, beroepsziekten en werkloosheid. De werknemersbijdragen moet daartoe verlaagd worden met 10,9 %. De werknemer moet met andere woorden slechts 2,17 % van zijn brutoloon afstaan aan de sociale zekerheid. Op het eerste zicht lijkt dit natuurlijk goed nieuws voor de werknemer. Hij ziet zijn nettoloon stijgen, waardoor zijn koopkracht stijgt.

De ontmanteling van de sociale zekerheid

Als LDD het pleit wint met haar loonkostenverlaging voor de werkgever en de drukking van de sociale bijdragen van de werknemer, dan zal de sociale zekerheid het weldra met aanzienlijk minder inkomsten moeten stellen. Waar gaat LDD het geld halen om het huidige tekort van 1,9 miljard euro te betalen?¹² En gaat ze de kosten van de vergrijzing verder kunnen

dragen? Voor LDD vormt dit tekort in de sociale zekerheidskas geen probleem. De sociale zekerheid moet juist “ontvetten” om te kunnen overleven, zegt LDD. De sociale zekerheid is een sociale hangmat geworden, waar teveel mensen van profiteren. In de visie van LDD en Cassandra is de sociale zekerheid slechts goed voor mensen die in between jobs zijn, voor het garanderen van een minimaal pensioen, en het opvangen van de kosten voor arbeidsongevallen en beroepsziekten.

De financierbaarheid van de sociale zekerheid hoeft dan ook geen probleem te zijn want LDD zal meer mensen aan het werk krijgen en dat betekent minder kosten voor de sociale zekerheid. Dat is nu net wat onze huidige regeringspartijen al jaren verkondigen, alleen willen de jobs niet zo goed komen. LDD wil alleen nog meer van dat.

Het wegwerken van de loonhandicap van de werkgevers zal volgens LDD een enorm tewerkstellingseffect opleveren. Met een verlaging van de werknemersbijdragen en dus een stijging van de nettolonen kan de werkloosheidsval gedicht worden. Werklozen zullen het voordeel inzien van terug te gaan werken. Ze zullen meer verdienen dan ze krijgen met een werkloosheidsuitkering. Voor LDD zijn de werklozen liever lui dan moe en beslissen ze vrijwillig en bewust om te profiteren van de sociale zekerheid. LDD vergeet enkele evidenties: de meeste werkgevers zijn te veeleisend, ze willen kant en klaar personeel en investeren niet in werkwilligen zonder juiste opleiding of ervaring. De meeste werkgevers blijven tot op de dag vandaag ook hun neus ophalen voor het aanwerven van migranten. Daarbovenop moeten mensen zich tegenwoordig meer een meer tevreden stellen met tijdelijke tewerkstelling, waardoor ze voortdurend zweven tussen werk en werkloosheid. Trouwens, de zogenaamde werkloosheidsval waar LDD zo sterk op afgeeft, is sterk overdreven. Het klopt niet dat een werkloze meer geld krijgt dan wie gaat werken. Een studie van het Centrum voor Sociaal Beleid (CSB) van de Universiteit van Antwerpen kwam in december 2008 tot de conclusie dat alle gezinnen in 2008 een behoorlijke tot goede meeropbrengst krijgen bij de overgang van werkloosheid en leefloon naar een voltijdse tewerkstelling. De relatieve meeropbrengsten bij werk (betaald aan het minimumloon) variëren van 10 tot 45 % na werkloosheid en van 21 tot 70 % na leefloon. De laagste meeropbrengsten worden gerealiseerd door alleenstaande ouders, de hoogste door alleenstaanden.¹³

De werkloosheidsval is grotendeels fictie. Toch moet de jacht op werklozen volgens LDD geradicaliseerd worden. Dat kan op verschillende manieren.

Een eerste manier is om jongeren die schoolmoe zijn, hun zin te geven. Volgens LDD mogen jongeren vanaf 16 jaar de school verlaten om te gaan werken met een leercontract.¹⁴ Uiteraard is het probleem van schoolmoeheid een realiteit. Het komt vooral voor bij jongeren die in het secundair beroepsonderwijs zitten. De jongeren hun zin geven, kan echter niet de oplossing zijn. Werkgevers zullen kunnen profiteren van goedkope arbeidskrachten en jongeren komen op de arbeidsmarkt terecht met een bijzonder lage opleiding en missen sociale weerbaarheid.

Een tweede manier om meer mensen aan het werk te krijgen, is de wachtuitkering afschaffen. Op die manier worden pas afgestudeerden ertoe gedwongen sneller te gaan werken en daarbij eender welk werk aan te nemen.

LDD wil ook de werkloosheidsuitkering in de tijd beperken. Volgens Dedeker kan men niet meer langer dan 36 maanden werkloos zijn. Cassandra fluistert 12 maanden. Die uitkering zakt bovendien tot de tijdslimiet is bereikt. Dat dit tot meer armoede zal leiden is duidelijk.

Daarom lijkt het volgens Cassandra ook interessant dat de werknemer zelf of via de werkgever een extra verzekering neemt om de tijd van werkloosheid door te komen. Ze laten zich hier inspireren door Nederland. Daar kennen ze de bovenwettelijke werkloosheidsuitkering. Dit is een uitkering die men bovenop de wettelijke werkloosheidsuitkering krijgt. De hoogte van een dergelijke uitkering hangt af van leeftijd en diensttijd. Met een bovenwettelijke uitkering kun je weliswaar in Nederland niet

langer werkloos blijven dan de duur van de wettelijke werkloosheidsuitkering. Het principe van een bovenwettelijke uitkering bestaat er alleen in dat de werkloze de duur van de werkloosheid financieel beter kan overbruggen. Als het bedrijf zelf geen spaarsysteem opzet, dan zal de werknemer zelf moeten sparen of een bijkomende werkloosheidsverzekering nemen bij een private instelling.

We moeten tenslotte ook met zijn allen langer gaan werken, tenminste 40 jaar. Vooral de 50-plussers moeten terug aan het werk. Het brugpensioen moet daarom ook afgeschaft worden.

De uiteindelijke doelstelling van LDD is dat de sociale zekerheid op termijn helemaal niet meer moet gefinancierd worden door arbeid, dat de werkgevers niet meer moeten bijdragen voor de sociale zekerheid. In plaats daarvan opteert de LDD voor een financiering door een consumptiebelasting. Als LDD de financiering van de sociale zekerheid in de toekomst wil laten afhangen van een consumptiebelasting, dan zullen de prijzen van de producten allicht stijgen. Met de stijging van zijn nettoloon zal de werkende hooguit duurdere levensmiddelen kunnen kopen.

LDD pleit er ook voor dat de werkende zich meer op eigen initiatief moet verzekeren voor gezondheidszorg en pensioen. Wat de gezondheidszorg betreft heeft Peter Mertens, de voorzitter van de PVDA, in zijn recent boek al aangetoond tot wat dat kan leiden.¹⁵ Wederom Nederlandse toestanden. De werknemer zal op zoek moeten gaan naar de minst dure privéverzekering om zijn gezondheidskosten te kunnen betalen. Naast het wettelijke minimumpensioen wil Dedecker de mensen ook nog eens aanmoedigen om een private verzekering te nemen voor pensioen. Dedecker laat zich hier inspireren door het individuele kapitalisatiesysteem van de Chileense dictator Pinochet.¹⁶ Ook dankzij de invoering van private verzekeringen voor gezondheid en pensioen zal de werknemer opnieuw niet kunnen profiteren van een stijging van zijn nettoloon. Hij heeft nu ook nog eens extra geld nodig om zich bijkomend te verzekeren. Het moge duidelijk zijn dat een verlaging van de sociale bijdragen de koopkracht van de werknemer niet vergroot. Hij zal er niet van kunnen genieten, maar hoogstwaarschijnlijk meer dan ooit moeten uitgeven om levensmiddelen te kunnen kopen en voldoende verzekerd te geraken voor pensioen, werkloosheid en gezondheid.

Het Lego-model

Het is nog nooit bewezen dat met het wegwerken van de loonhandicap van de werkgevers massaal veel banen kunnen gecreëerd worden. Maar Dedecker beweert dat het in het leven roepen van dienstencheques het beste bewijs is.¹⁷ Hij zegt er alleen niet bij dat dienstencheques alleen maar het zwarte werk wit hebben gemaakt. Bovendien zijn dienstencheques geen garantie voor een fulltime betrekking en degelijke verloning. LDD beseft wel dat een lastenverlaging niet genoeg is om een enorm tewerkstellingseffect te creëren. Als extra maatregel wedt LDD op een doorgedreven flexibilisering van de arbeidsmarkt. Steunend op het Deense model van *flexicurity* wil ze het Lego-model invoeren. Volgens LDD en Cassandra verschilt het Lego-model van de Deense *flexicurity*. In Denemarken bemoeit de overheid zich nog veel te veel met het arbeidsmarktbeleid. Er is ook sprake van een veel te hoge fiscaliteit wat arbeidsafstotend werkt en er werken nog te veel mensen voor de overheid. Volgens LDD en Cassandra is dat laatste een verdoken vorm van werkloosheid. Met het Lego-model mag niet meer van bovenaf beslist worden. De overheid moet zich beperken tot het afsluiten van CAO's binnen de budgettaire klijtlijnen, beslissen wat er met de economische bijdragen wordt gedaan, en de sociale zekerheid volledig op zich nemen. Het arbeidsmarktbeleid moet verder overgelaten worden aan de sociale partners. Maar het zijn vooral bedrijven (en patroonorganisaties) die zelf per regio, per sector of per bedrijf beslissingen moeten gaan nemen.

LDD pleit daarbij voor een versoepeling van de aanwervings- en ontslagprocedures en het afschaffen van proefperiodes. De bedrijven kunnen zelf gaan beslissen over "leven en dood" van hun werknemers. Volgens LDD is dit perfect mogelijk

aangezien er geen tegenstelling of conflict bestaat tussen werkgever en werknemer. LDD staat hier met andere woorden een vorm van fascistisch solidarisme voor. Het hoeft dan ook niet te verwonderen dat LDD de sociale macht van de vakbonden in dit nieuw arbeidsmarktbeleid de kop wil indrukken. Zo staat er in het verkiezingsprogramma te lezen dat de vakbonden hun functie in de arbeidsmarkt al lang zijn voorbijgestreefd. Er is geen klassenstrijd meer. De vakbonden proberen alleen zichzelf nog in stand te houden.¹⁸ LDD wil overigens ook dat vakbonden zich niet meer bezighouden met het uitbetalen van werkloosheidsuitkeringen. Dat is een taak die voortaan aan de overheid moet worden overgelaten. Op die manier wordt het goedkoper en kunnen vakbonden niet meer teren op de werklozen, waarvoor ze telkens een premie krijgen.¹⁹ Je moet maar durf hebben om de sociale strijd van vakbonden te herleiden tot louter financieel egoïsme.

Wat betekent nu het invoeren van het Lego-model voor de werknemer? De werknemer zal er maar aan gewend moeten raken dat hij niet meer kan rekenen op jobzekerheid. In plaats daarvan krijgt hij zogenaamd werkzekerheid. In de realiteit betekent dat jobhoppen: eender welk werk aannemen, ook al gaat het om slecht betaald werk, voortdurend van job veranderen. Als ze tijdelijke werkzekerheid willen, zullen ze zich flexibel moeten opstellen en hun leven moet aanpassen aan de grillen van werkgever, uitzendkantoren, jobcentra en kranten afschuimen, op zoek naar tijdelijke “werkzekerheid”. Dit proces van veranderde arbeidsvormen zoals interim-werk, deeltijds werken, tijdelijke contracten, werken op basis van dienstencheques is al geruime tijd aan de gang. Met het Lego-model wil LDD en vooral Cassandra nog meer van dat. Maar LDD beseft blijkbaar niet dat die nieuwe onzekere en flexibele arbeidsvormen ook een vorm van werkloosheid verhullen. Parttime werken, met dag- of weekcontracten voor een uitzendkantoor werken, of een paar uurtjes per week werken met dienstencheques worden immers voortdurend afgewisseld met tijden van werkloosheid.

Besluit

De sociale zekerheid afbouwen, de jacht op de werklozen verstevigen, de brugpensioenen afschaffen, de wachtuitkeringen afschaffen, de mensen aanmoedigen om zichzelf te verzekeren voor pensioen, werkloosheid en gezondheid.

Het staat als een paal boven water dat LDD in geen geval opkomt voor de werkende klasse. Natuurlijk valt een partij als die van Dedecker te vrezen. Veel mensen die de traditionele partijen niet vertrouwen en de standpunten van Vlaams Belang te hard vinden, voelen zich gecharmeerd door de stoere anti-establishment houding van Dedecker. Maar ondertussen blijft daar ook al niet veel meer van over. Dedecker heeft al te kennen gegeven dat hij wil regeren. Liefst in de coalitie met VLD en CD&V. Als hij daar in slaagt, is de prijs wel compromissen maken. Dedecker zal dus afstand moeten nemen van zijn zogenaamde “eerlijke en rechtlijnige politiek”. Dat proces is overigens al aan de gang. In het meest recente verkiezingsprogramma worden de hardste maatregelen, zoals hier boven beschreven, verbloemd.

In de aanloop van de verkiezingen kent de partij van Dedecker overigens interne strubbelingen. Vele leden zijn misnoegd omdat ze geen verkiesbare plaats krijgen of al helemaal niet op de kieslijst voorkomen. Dat toont aan dat LDD geen stevige partij is. LDD denkt dan wel dat een partij zonder geschiedenis een voordeel is. Maar een partij zonder een stevige achtergrond en gebrek aan overtuigde militanten is als een kaartenhuisje dat zo omver kan geblazen worden. De interne strubbelingen tonen dat LDD wordt bevolkt door opportunisten en postjesjagers zonder idealen. Het gevaar Dedecker is nog niet geweken, maar wie de klok luidt, heeft het touw nog niet in de handen. Dat geldt ongetwijfeld voor de populist Dedecker.

April 2009

David Van Peteghem (wodjla(at)hotmail.com) is licentiaat wijsbegeerte. Hij heeft jarenlang gewerkt als interim-arbeider op meer dan 30 bedrijven. Hij is leraar in het secundair beroepsonderwijs en is actief in de havenwerking van de PVDA-Antwerpen. Hij beheert de facebookgroep “Stop Dedecker!”

Noten

1. www.zondag.be.
2. Calimero. Men spreekt van een “calimerocomplex” als een partij (persoon, organisatie, land) het gevoel heeft door zijn kleine omvang ten opzichte van een andere partij niet serieus te worden genomen en die visie ook uitdraagt. De naam calimerocomplex is afgeleid van de tekenfilm Calimero. Dit zwarte kuikentje met een eierdop op zijn kop is bekend geworden door de uitspraak: “Zij zijn groot en ik is klein en dat is niet eerlijk, o nee.”
[<http://nl.wikipedia.org/wiki/Calimerocom>]
3. Vlaanderen werkt, LDD programma Vlaamse verkiezingen, 21 maart 2009.
[http://www.lijstdededecker.com/docs/LDD_Vlaanderen_werkt/pdf]
4. Idem.
5. Jean-Marie Dedecker, Rechts voor de raap, 2006, Van Halewijck, pagina zonder nummer.
6. Jean-Marie Dedecker, Ibidem, p. 214.
7. Jean-Marie Dedecker, Ibidem, p. 229.
8. <http://workforall.net/Met-het-kapitalisme-is-helemaal-niets-mis.html>.
9. De Standaard, 27 oktober 2008.
10. <http://www.robvandevelde.be>.
11. Het Cassandra-plan. [[http://www.workforall.org/drupal/files/Cassandra%20Plan %20FlexyArbeid%20012006.pdf](http://www.workforall.org/drupal/files/Cassandra%20Plan%20FlexyArbeid%20012006.pdf)]
12. De Morgen, 12 februari 2009.
13. Kristel Bogaerts, december 2008.
14. LDD van A tot Z. [<http://www.lijstdededecker.com>]
15. Peter Mertens, Op mensenmaat, 2009, EPO, p. 250-252. 16 Jean-Marie Dedecker, Ibidem, p. 208.
17. Jean-Marie Dedecker, Ibidem, p. 218-219.

18. Vlaanderen werkt - Verkiezingsprogramma Lijst Dedecker.[<http://www.lijstdedecker.com>] 19 Jean-Marie Dedecker, ibidem, p. 238.